

RTU studiju kurss "Datorizēta teksta analīze"

33000 Datorzinātnes, informācijas tehnoloģijas un enerģētikas fakultāte

Vispārējā informācija

Kods	DE0804
Nosaukums	Datorizēta teksta analīze
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācībspēks	Larisa Iļinska - Doktors, Profesors
Mācībspēks	Tatjana Smirnova - Doktors, Asociētais profesors Marina Platonova - Doktors, Profesors Tatjana Kelebeka - Doktors, Asociētais profesors Tatjana Menise - Habilitētais doktors, Docents
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 6.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	EN
Anotācija	Studiju kurss sniedz studentiem nepieciešamās zināšanas un prasmes datorizētā teksta analīzē. Studiju kursu veido lekciju, semināru un darbsemināru cikls šādās jomās: diskursa/reģistra/žanra teorijas izpēte; digitālo teksta analīzes rīku izpēte, ko izmanto teksta analītikai, datu marķēšanai, sintakses analīzei, atslēgfrāžu izguvei, sentimenta analīzei u. c.; dažādu veidu humanitāro datu izguve, ieguve, analīze un organizācija; digitālā satura uztveres un radīšanas stratēģiju apspriešana; mūsdienu DVA/MI un uz korpusa analīzi balstītu tekstu analīzes rīku analīze, pielietošana un pielāgošana.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Studiju kursa mērķis ir palīdzēt studentiem izstrādāt metodoloģiju detalizētai datorizētai teksta analīzei, īpašu uzmanību pievēršot mūsdienu NLP/AI un uz korpusa analīzi balstītu tekstu analīzes rīku analīzei, pielietošanai un pielāgošanai. Studiju kursa uzdevumi ir attīstīt studentu spējas: <ul style="list-style-type: none"> • noteikt teksta stilu/reģistru/žanru un izvēlēties atbilstošas analīzes metodes un instrumentus; • atpazīt teksta organizācijas principus (no makrolīmeņa līdz mikrolīmenim) un teksta funkcijas paragrāfa un teikuma līmenī; • salīdzināt un pretstatīt dažādu digitālo teksta analīzes rīku un programmatūras funkcionalitāti, lai spētu izvēlēties mērķim atbilstošāko risinājumu (piemēram, Google Cloud Natural Language API, IBM Watson Studio); • apgūt augstas kvalitātes digitālā satura uztveršanas un radīšanas stratēģiju klāstu.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	Studiju kursa laikā studentiem ir jāizmanto un jāanalizē dažādi NLP/AI un uz korpusa analīzi balstīti teksta analīzes rīki. Studentiem jāanalizē tirgū pieejamo specializēto teksta analīzes programmatūru klāsts un jā sagatavo īss analītisks pārskats par vēlamo rīku. Visa semestra laikā studenti izmanto dažādus datorizētus teksta analīzes rīkus, lai izgūtu, iegūtu, analizētu un strukturētu dažāda veida humanitāros datus, kas ietverti izvēlētā tekstā (aptuveni 6000 - 8000 vārdi).

Literatūra	<p>Obligātā: / Obligatory: Otung, Ifiok. Digital communications : principles and systems /Ifiok Otung, xv, 497 lpp. : ilustrācijas ; 26 cm.</p> <p>The Routledge handbook of discourse analysis / edited by James Paul Gee and Michael Handford. London ; New York : Routledge, 2012 (2014), xxvi, 681 lpp. : ilustrācijas, tabulas ; 25 cm.</p> <p>Tagg, Caroline. Exploring Digital Communication : Language in action /Caroline Tagg., viii, 291 lpp. ; 24 cm.</p> <p>Gee, James Paul,. How to do discourse analysis : a toolkit /James Paul Gee. Milton Park, Abingdon, Oxon : Routledge, ©2014., vii, 208 lpp. : il.</p> <p>Grundy, Peter. Doing pragmatics / Peter Grundy. London : Hodder Education, c2008., ix, 315 lpp. : il. ; 24 cm.</p> <p>Eyman, Douglas. Digital rhetoric : theory, method, practice /Douglas Eyman. Ann Arbor : University of Michigan Press, 2015., 163 lpp. ; 24 cm.</p> <p>Papildu: / Additional: Rockwell, Geoffrey,. Hermeneutica : computer-assisted interpretation in the humanities /Geoffrey Rockwell and Stéfán Sinclair., viii, 246 lpp. : diagrammas, ilustrācijas ; 24 cm</p> <p>Iļinska, Larisa,. Teaching Textual Analysis of Contemporary Popular Scientific Texts / Larisa Iļinska, Oksana Ivanova, Zane Senko Jeffries, Lesley,. Stylistics / Lesley Jeffries and Dan McIntyre. New York : Cambridge University Press, 2014., xiv, 226 lpp. : il. ; 25 cm.</p> <p>Data analytics in digital humanities / Shalin Hai-Jew, editor. Cham : Springer, 2017., xxii, 295 lpp. : ilustrācijas.</p>
Nepieciešamās priekšzināšanas	Angļu valodas zināšanas B2 līmenī saskaņā ar Eiropas kopējām pamatnostādņēm valodu apguvē.

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienes studijas		Nepilna laika neklātienes studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
Pieejas datorizētai teksta analīzei. Teksta tipoloģijas kā didaktisks instruments.	4	6	0	0
Diskursa/reģistra/žanra teorija. Teksta tipoloģija. Intertekstuālās un ekstratekstuālās iezīmes.	8	12	0	0
Teksta organizācijas principi (no makrolīmeņa līdz mikrolīmenim) un teksta funkcija.	4	6	0	0
Digitālie teksta analīzes rīki: klāsts, iespējas un ierobežojumi.	6	8	0	0
Dažādu veidu humanitāro zinātņu datu izguve, ieguve, analīze un organizēšana.	8	12	0	0
Hibrīdteksti. Hibrititātes problēma. Diskursa un reģistra analīzes rīki.	6	8	0	0
Digitālā satura uztveršanas un radīšanas stratēģijas. Digitālā teksta radīšanas rīki.	8	12	0	0
Mūsdienu DVA/MI un uz korpusa analīzi balstītu teksta analīzes rīku analīze, pielietošana un pielāgošana.	10	16	0	0
Dabiskās valodas apstrāde kā mākslīgā intelekta un valodniecības apakšnozare.	6	8	0	0
Pārbaudes darbi.	4	8	0	0
Kopā:	64	96	0	0

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
Spēj noteikt teksta stilu/reģistru/žanru un izvēlēties atbilstošas analīzes metodes un instrumentus.	Praktiskie uzdevumi, eksāmens.
Spēj atpazīt teksta organizācijas principus (no makrolīmeņa līdz mikrolīmenim) un teksta funkcijas paragrāfa un teikuma līmenī.	Praktiskie uzdevumi, semināri, eksāmens.
Spēj salīdzināt un pretstatīt dažādu digitālo teksta analīzes rīku un programmatūras funkcionalitāti, lai spētu izvēlēties mērķim atbilstošāko risinājumu (piemēram, Google Cloud Natural Language API, IBM Watson Studio).	Praktiskie uzdevumi, eksāmens.
Spēj apgūt augstas kvalitātes digitālā satura uztveršanas un radīšanas stratēģiju klāstu.	Prezentācijas, referāts, semināri.

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
Praktiskie uzdevumi	25
Referāts	15
Semināri	15
Eksāmens	45
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	6.0	32.0	32.0	0.0		*	